

Offentlig e-upphandling; dags att förbereda sig

Obligatoriskt med e-upphandling framöver

Nyheter kring kvalificering (det enhetliga upphandlingsdokumentet)

Dynamiska inköpssystem

Elektroniska kataloger m.m

Standardiseringsarbete till stöd för affärsprocesserna

Kerstin Wiss Holmdahl, SKL
BEAst konferens 19 april 2016

Målet är en helt elektronisk inköpskedja på sikt

- Nya upphandlingsdirektiv med mer "e"
- Nytt direktiv om e-fakturering
- Den nya standarden för e-faktura tas fram
- Förslag kring obligatorisk e-fakturering i Sverige
- Många initiativ på EU-nivå kring förutom standardisering, men även pilotprojekt såsom eSENS m.m
- Möjligheter att söka finansiering ur CEF och strukturfonder mm

Nya upphandlings direktiv att införliva i svensk rätt

- De nya upphandlingsdirektiven (2014/23/EU, 2014/24/EU och 2014/25/EU) antogs i april 2014
- Direktiven ska vara implementerade i medlemsstaterna senast den *18 april 2016*
- I Sverige kommer det att bli troligen den 1 januari 2017
- Just nu diskuteras vad som händer under mellantiden, dvs från det att en upphandling påbörjats efter den 18 april och fram till att den svenska lagstiftningen finns på plats
- På Upphandlingsmyndighetens webbplats, (www.upphandlingsmyndigheten.se) finns sedan i torsdags information om hur de tolkar vad som gäller fram tills nya lagstiftningen är på plats
- Vissa regler tillämpliga direkt, andra först efter ikraftträdandet och vissa mer oklart läge kring

Nya upphandlings direktiv att införliva i svensk rätt

Direktiven har ett antal bestämmelser kring elektroniska förfaranden

- En del anges bli direkt tillämpliga,
- en del efter viss angiven tid
- och det finns även vissa bestämmelser som ger medlemsstaterna möjlighet att skjut upp ikraftträdandet viss tid och det gäller för den lokala och regionala nivån (kommuner och landsting); exempelvis bestämmelsen om att anbud ska ges in elektroniskt

Elektronisk tillgång till upphandlingsdokument

Elektronisk tillgång till förfrågningsunderlag mm

Den upphandlande myndigheten ska med elektroniska medel ge:

- *fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång* till upphandlingsdokumenten från och med den dag då ett annonsen offentliggörs eller den dag då en inbjudan att bekräfta intresse avsändes.
- Den webbadress där upphandlingsdokumenten kan hämtas ska anges i annonsen eller inbjudan att bekräfta intresse.
- Bestämmelse finns när inte alla dokumenten kan ges tillgång till elektroniskt
- Bestämmelsen om tillgång till upphandlingsdokumenten ska träda ikraft när direktivet träder ikraft

Elektronisk anbudsingivning

Regler för kommunikation innehåller bl. a bestämmelse om elektroniska anbud

- Medlemsstaterna ska se till *att all kommunikation och allt informationsutbyte* enligt detta direktiv, **särskilt elektronisk inlämning**, sker med hjälp av elektroniska medel för kommunikation.
- De verktyg och anordningar som ska användas för kommunikation med elektroniska medel, liksom deras tekniska egenskaper, ska vara
- icke-diskriminerande, allmänt tillgängliga och driftskompatibla med allmänt använda IKT-produkter och får inte begränsa de ekonomiska aktörernas tillträde till upphandlingsförfarandet.
- Undantagsregler finns

Elektronisk kommunikation

Regler om den elektronisk kommunikationen i Artikel 22 innefattar

- Information om elektronisk ingivning av anbud, inkl kryptering och tidsstämpling
- Att upphandlande myndigheter ska säkerställa att alla uppgifters integritet och sekretess i anbud och anbudsansökningar bevaras
- Säkerhetsnivåer ska anges av medlemsstaterna; nivå i proportion till risker
- Bestämmelserna om elektronisk anbudsingivning gäller från april 2017, med möjlighet för medlemsstaterna att skjuta fram till oktober 2018 för lokala och regionala nivå

Offentliga byggentreprenader och projektävlingar

För offentliga byggentreprenadkontrakt och projektävlingar

- Medlemsstaterna får kräva att särskilda elektroniska verktyg, t.ex. elektroniska modellverktyg för bygginformation eller liknande, används
- I sådana fall ska de upphandlande myndigheterna erbjuda alternativa medel för tillgång fram till dess att dessa verktyg blir allmänt tillgängliga.

Det enhetliga upphandlingsdokumentet (ESPD)

- Vilja fanns att förenkla administrationen, särskilt hanteringen av olika (myndighets)bevis.
- Enhetliga upphandlingsdokumentet är en **egenförsäkran av leverantören** att den får delta i upphandlingen och kan ge in efterfrågade bevis.
- Självförsäkran avser
 - uteslutningsgrunderna
 - kvalificeringskriterierna
 - kriterierna för urval av kvalificerade leverantörer.
- Myndigheten får kräva in de kompletterande dokumenten (bevisen) när så krävs.
- Uppgifterna i ESPD ska kunna återanvändas.

Det enhetliga upphandlingsdokumentet (ESPD)

- ESPD *ska accepteras* av upphandlande myndigheter vid annonserad direktivstyrd upphandling.
- Myndigheter ska kräva att (vinnande) anbudsgivare ger in kompletterande handlingar innan avtal ingås.
- Gäller ej vid kontraktstilldelning som grundar sig på ramavtal
- Valfritt använda ESPD enligt förordningen när det är upphandling under tröskelvärdena, upphandling av koncessioner mm

Det enhetliga upphandlingsdokumentet (ESPD)

- ESPD är ett standardformulär som fastställts av kommissionen.
- EU-förordning (gäller direkt, ska inte genomföras i svensk lag).
 - Förordningen är ”*till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater*” och standardformuläret ska användas från och med den 18 april 2016.
- Förordningen består av tre delar:
 - Själva förordningen (skäl + artiklar),
 - Anvisningar (bilaga 1),
 - Själva standardformuläret (bilaga 2).
 - Se mer här: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0007&from=SV>

Enhetliga upphandlingsdokumentet ESPD

- Om anbudsgivaren åberopar externa kapacitet ska även den aktör vars kapacitet åberopas fylla i ett ESPD som ska bifogas ansökan/anbudet.
- Detta gäller
 - formaliauppgifterna,
 - uppgifterna av betydelse för bedömning av om aktören ska uteslutas samt
 - de uppgifter som avser den specifika resurs eller kapacitet som man åberopar hos den externa aktören.

Det enhetliga upphandlingsdokumentet och standardformuläret

- Standardformuläret ska endast utfärdas i elektronisk form (men under en övergångstid ska det kunna finnas i pappersform, längts till 18 april 2018)
- Standardformuläret ska kunna implementeras och användas i befintliga upphandlingssystem/plattformar.
- EU kommissionen erbjuder även en tjänst för det enhetliga upphandlingsdokumentet
- Det kan även implementeras direkt i upphandlingssystemen

Vad är då innehållet i standardformuläret?

Och hur ska det användas?

BILAGA 2

STANDARDFORMULÄR FÖR DET EUROPEISKA ENHETLIGA UPPHANDLINGSdokUMENTET

Del I: Information om upphandlingsförfarandet och den upphandlande myndigheten eller enheten

För upphandlingsförfaranden där en anbudsinfördran har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning hämtas den information som krävs i del I automatiskt, förutsatt att den elektroniska tjänsten för det enhetliga upphandlingsdokumentet (1) används för att generera och fylla i det enhetliga upphandlingsdokumentet. Hänvisning till offentliggörandet av det relevanta meddelandet (2) i Europeiska unionens officiella tidning.
EUT S nummer [], datum [], sida [].
Meddelandennummer i EUT S: [][][][]/S [][][]-[][][][][][]
Om det inte finns någon anbudsinfördran i EUT, ska den upphandlande myndigheten eller enheten fylla i den information som gör det möjligt att entydigt identifiera upphandlingsförfarandet:
Om offentliggörande av ett meddelande om upphandling i Europeiska unionens officiella tidning inte föreskrivs, lämna annan information som gör det möjligt att entydigt identifiera upphandlingsförfarandet (t.ex. hänvisning till offentliggörande på nationell nivå): [...]

INFORMATION OM UPPHANDLINGSFÖRFARANDET

Den information som krävs i del I hämtas automatiskt, förutsatt att ovannämnda elektroniska tjänst för det enhetliga upphandlingsdokumentet används för att generera och fylla i det enhetliga upphandlingsdokumentet. Om inte, måste denna information fyllas i av den ekonomiska aktören.

Table with 2 columns: Identifiering av upphandlaren (1), Svar; Namn: []; Vilken upphandling avses?, Svar; Titel eller kort beskrivning av upphandlingen (1): []; Den upphandlande myndighetens eller enhetens referensnummer (om tillämpligt) (2): []

All annan information i alla avsnitt i det enhetliga upphandlingsdokumentet ska fyllas i av den ekonomiska aktören

Det enhetliga upphandlingsdokumentet; innehållet

I **bilaga 2** till förordningen finns struktur och innehåll för standardformuläret.

- Del I. Information om upphandlingsförfarandet och den upphandlande myndigheten eller enheten (nedan UM)
- Del II. Information om den ekonomiska aktören (nedan leverantören)
- Del III. Uteslutningsgrunder
- Del IV. Urvalskriterier
- Del V. Minskning av antalet kvalificerade anbudsgivare
- Del VI. Slutsatser (Försäkran)

Tillhandahållandet av intyg, certifikat och andra bevis; e-Certis

Var finns då de intyg och olika slag av bevis som leverantören hänvisar till i det enhetliga upphandlingsdokumentet /ESPD:n ? *(Hänvisning ska göras till var dokumentation finns tillgänglig (webbplats, utfärdande myndighet, exakt hänvisning till dokumentationen)*

- Medlemsstaterna ska se till att information om intyg och andra skriftliga bevis registreras i kommissionens on-line verktyg **e-Certis** och att informationen uppdateras kontinuerligt
- Information om de nationella certifikaten och intygen tillhandahålls och uppdateras av ansvariga myndigheter i respektive land
- UM ska ha tillgång till e-Certis och i första hand kräva den typ av intyg och skriftliga bevis som e-Certis tillhandahåller
- Databasen e-Certis med information på alla EU-språk finns här:
- <http://ec.europa.eu/markt/ecertis/login.do>

Kommissionens tjänst för ESPD

EU kommissionen har även skapat en tjänst för att tillhandahålla det enhetliga upphandlingsdokumentet/ESPD till upphandlande myndigheter och leverantörer.

Syftet är att underlätta för att underlätta för leverantörer att fylla i standardformuläret och skicka till upphandlande myndigheter/deras upphandlingssystem.

Det ska även kunna återanvändas.

I syfte att underlätta för gränsöverskridande upphandling är tjänsten även länkad till eCertis.

<https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/espd>

European Single Procurement Document (ESPD)

Service to fill out and reuse the ESPD

Europa > European Commission > Grow > European Single Procurement Document

Welcome to the ESPD service

i European Single Procurement Document (ESPD) is a self-declaration of the businesses' financial status, abilities and suitability for a public procurement procedure. It is available in all EU languages and used as a preliminary evidence of fulfilment of the conditions required in public procurement procedures across the EU. Thanks to the ESPD, the tenderers no longer have to provide full documentary evidence and different forms previously used in the EU procurement, which means a significant simplification of access to cross-border tendering opportunities. From October 2018 onwards the ESPD shall be provided exclusively in an electronic form.

The European Commission provides a free web service for the buyers, bidders and other parties interested in filling in the ESPD electronically. The online form can be filled in, printed and then sent to the buyer together with the rest of the bid. If the procedure is run electronically, the ESPD can be exported, stored and submitted electronically. The ESPD provided in a previous public procurement procedure can be reused as long as the information remains correct. Bidders may be excluded from the procedure or be subject to prosecution if the information in the ESPD is seriously misrepresented, withheld or cannot be complemented with supporting documents.

For more information on ESPD, please [click here](#)

Who are you? **i**

- I am a contracting authority **i**
- I am an economic operator **i**

Dynamiska inköpssystem (DIS)

- DIS kan användas för : ”frekvent använda eller färdigproducerade varor, byggtreprenader eller tjänster som är allmänt tillgängliga på marknaden”.
- I direktivet, Artikel 34 anges: ”köp av sådant som används frekvent och vars egenskaper, såsom de är allmänt tillgängliga på marknaden, tillfredsställer den upphandlande myndighetens behov”.

Dynamiska inköpssystem (DIS)

DIS innebär en tvåstegsprocess;

- Det hänvisas uttryckligen till att selektivt förfarande ska användas
- I första steget inrättas systemet och leverantörer får ansöka om att få delta i systemet
- Ansökan kan göras när som helst under DIS giltighetstid
- Alla leverantörer som uppfyller urvalskriterierna ska få delta i systemet
- I andra steget sker tilldelning av kontrakt enligt systemet

Dynamiska inköpssystem; fördelar

- Anbudsgivare kan ansöka under hela dynamiska systemets livstid
- Det finns en "bank" med leverantörer
- Kan men måste inte lämna anbud vid det köp som passar anbudsgivaren vid varje enskilt tillfälle
- Ökad flexibilitet av DIS i och med nytt regelverk
- Ingen reglering av giltighetstiden för DIS

Dynamiska inköpssystem, utmaningar/oklarheter?

- Kvalificering av anbudsgivare klar, men detta är inte det tidskrävande steget.
- Vad omfattas av "återkommande inköp av sådant som är allmänt tillgängligt på marknaden"?
- Utvärderingen vid varje köp; ökad risk för överprövning?
- Dynamiska system är ej begränsat i tiden, men måste kontraktet tidsbegränsas?
Minimifrist för mottagande av anbud är 10 dagar vilket försvårar för snabb hantering
- Nytt med DIS; erfarenheter hittills från Danmark och Italien

Elektroniska kataloger

Elektroniska kataloger

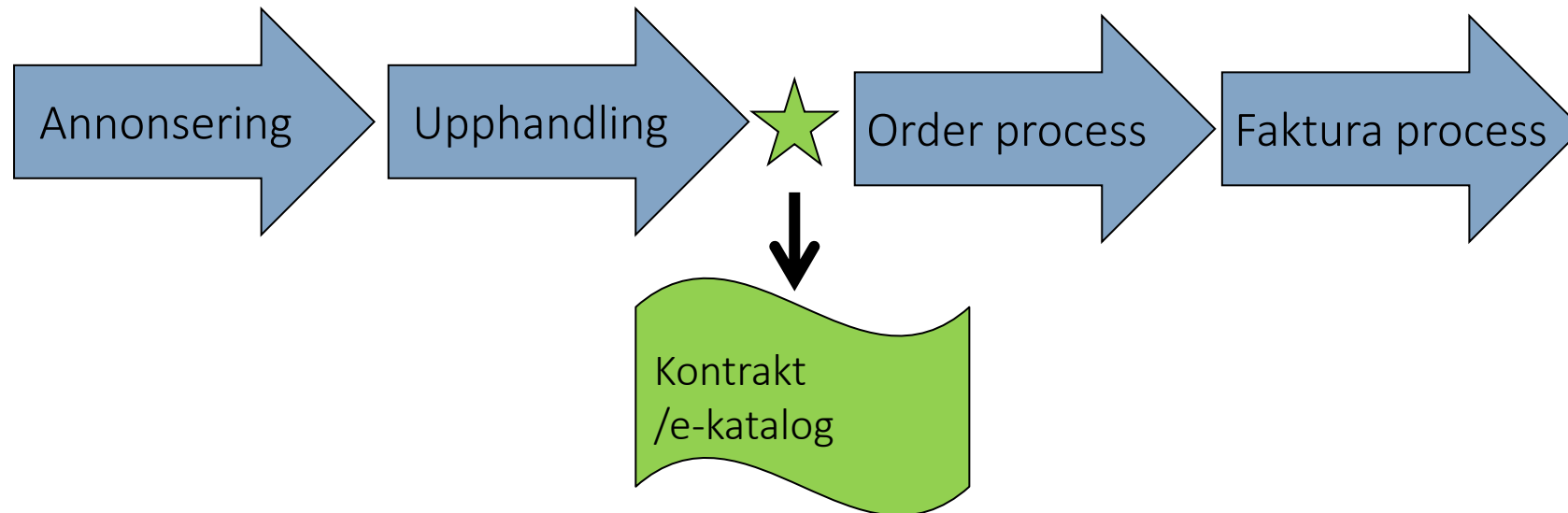
- Användningen av e-kataloger beskrivs här;
- Upphandlande myndighet kan kräva att anbud ”inlämnas i form av elektronisk katalog” eller att ”de ska innefatta en elektronisk katalog”
- Medlemsstaterna får besluta om att användning av elektroniska kataloger ska vara obligatoriska i samband med upphandlingar
- Anbud i form av elektronisk katalog ”får åtföljas av andra handlingar som kompletterar anbudet.

Elektroniska kataloger

Elektroniska kataloger

- E-kataloger ska upprättas av anbudssökande eller anbudsgivare för deltagande i ett visst upphandlingsförfarande enligt de tekniska specifikationer och det format som fastställs av den upphandlande myndigheten (UM)
- E-katalogerna ska uppfylla kraven för elektroniska medel för kommunikation samt ev kompletterande krav som fastställs av UM
- Vid ramavtal kan e-kataloger användas via förnyad konkurrensutsättning; via förnyad inlämning *eller* att UM upprättar kataloger enl tidigare ingivna kataloger
- E-kataloger kan även användas vid dynamiska inköpssystem

E-kataloger som "bryggan" mellan upphandlingsprocessen och beställningsprocessen

Elektroniska kataloger

- E-kataloger finns idag i order t om fakturaprocesen. Ofta pris och artikelinformation (Pricat eller Svekatalog som rekommenderas för offentlig sektor exempelvis)
- I upphandlingsprocessen används ofta Excelark för att fylla i vilka varor eller tjänster som offereras
- E-katalog i strukturerat format ger dock fördelar
- Inom ramen för CEN (CENBII) finns en e-katalog för även upphandlingsprocessen
- Mycket av informationen är densamma som finns för order t om fakturaprocesen
- Syftet är att man ska kunna "återanvända" kataloginformationen efter att kontrakt tecknats

Elektroniska auktioner

Elektroniska auktioner

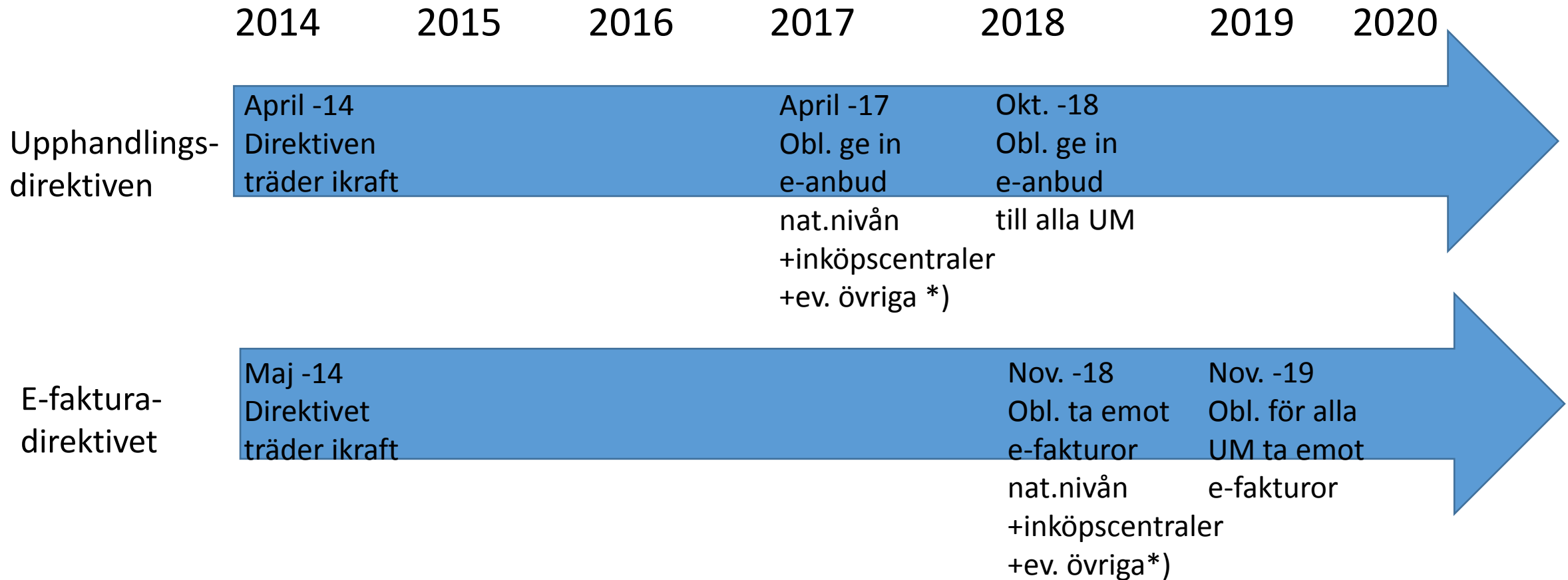
- I artikeln (35) finns definition och avgränsningar
- Upprepads elektronisk process
- Krav att uttryckligen ange när elektroniska auktioner ska användas, och hur
- Och vilka tidsfrister eller etapper som ska gälla m.m

Standarder för e-upphandling?

Inom ramen för CEN (CEN/BII) finns sedan december 2015 sk CEN workshop agreements

- Hittills har fokus mest varit på Katalog, order t om fakturaprocesen (post award), men nu finns även specifikationer för webb-beställningar såsom bl a punch-out, orderöverenskommelse och olika affärsprocesser för upphandlingsprocessen (pre award)
- Dessa finns under följande CWA:s
 - CWA 17025 series : Architecture
 - CWA 17026 series: e-Notification
 - CWA 17027 series: e-Tendering
 - CWA 17028 series: e-Catalogue
 - CWA 17029 series: Post Award

Sammanfattningsvis om kommande lagreglering

*) Oklart om längre tid kommer att ges för UM på lokala och regionala nivå

Avslutningsvis; initiativ kring e-upphandling

EU kommissionen har tagit ett antal initiativ för att främja införandet av e-upphandling;

- expertgrupp (EXEP).
- stöd genom bl. a CEF
- Pilotprojekt såsom eSENS

Regeringen ska

- presentera en nationell upphandlingsstrategi
- utarbeta en handlingsplan för att främja införandet av en helt elektronisk inköpsprocess

Svenskt nationellt e-upphandlingsforum även bildat sedan december 2015 (inom SFTI)

Inom standardiseringsorganisationer pågår fortsatt arbete (bl.a CEN TC 440)

Tack!
Frågor?

- Kerstin Wiss Holmdahl, SKL
- Kerstin.wiss.holmdahl@skl.se
- 08 452 79 87, 070 548 96 86
- www.sfti.se